

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دفتر مشاوره و سلامت

دستورالعمل اجرایی برگزاری طرح احوال‌پرسی و همدلی با دانشجویان در ایام کرونا

سال ۱۴۰۰

ما_کرونا_را_شکست_می_دهیم.

مقدمه:

در ماه‌های اخیر جهان در حال گذار از یکی از سخت‌ترین بحران‌های حوزه سلامت است و بدون تردید یکی از مهم‌ترین تبعات همه‌گیری بیماری کووید ۱۹ عوارض روانشناختی به جا مانده از آن است. با توجه به شرایط فعلی کشور در مدیریت بحران ویروس کووید-۱۹ و نیز لزوم توجه به آموزش‌های مجازی و عدم حضور دانشجویان عزیز در دانشگاه به نظر می‌رسد برنامه ریزی برای ایجاد برقراری ارتباط و تعامل مناسب با دانشجویان و بخصوص دانشجویان جدیدالورود می‌تواند گام موثری در افزایش حمایت روانی اجتماعی از ایشان به ویژه در دوران کرونا باشد. با توجه به این امر دفتر مشاوره و سلامت سازمان امور دانشجویان بر بسترسازی مناسب برای اجرای طرح‌هایی با این هدف تأکید دارد. در همین راستا طرح همدلی یا احوال‌پرسی به عنوان یک مداخله موثر و ارتقاء دهنده حمایت اجتماعی و سرمایه روان‌شناختی دانشجویان در دستور کار فعالیت‌های این دفتر قرار گرفت.

اهمیت و ضرورت طرح:

فقدان و یا کاستی در اقدامات پیشگیرانه و درمانی استاندارد و از پیش موجود برای اختلالات روانی و رفتاری می‌تواند مشکل و معضل مهمی در نظام‌های آموزشی در شرایط بحرانی کنونی باشد. برخی از دانشجویان در شرایط عادی طیفی از اختلالات مختلف روانی را تجربه می‌کنند. براساس مطالعات طرح سیمای زندگی، گزارش اطلاعات نشان می‌دهد که از سال ۹۴ تاکنون، مشکلات روان‌شناختی دانشجویان در حال رشد بوده است. توقف آموزش‌های حضوری و برقراری برنامه‌های یادگیری از راه دور، زندگی روزمره دانشجویان و همین‌طور تعاملات آنها با همسالان را سخت‌دگرگون ساخته است. از طرفی به سبب همه‌گیری بیماری کرونا، بسیاری از خانواده‌ها با شرایط بد اقتصادی، از دست دادن شغل و اضطراب فراگیر ناشی از این همه‌گیری مواجه شده‌اند. بنابراین، با توجه به بحران‌های اقتصادی و اجتماعی، می‌توان انتظار داشت که اختلالات و مشکلات وابسته به سلامت روان در بین دانشجویان شدت یابند و مشکلات روانشناختی جدیدی مانند واکنش به استرس، سوگ و روان‌زخم (تروما) و همین‌طور افزایش وابستگی به اینترنت و فضای دیجیتال نیز به مسائل پیشین افزوده شوند. یکی از پیامدهای مهم و مثبت بحران موجود این است که دیگر نمی‌توان به سادگی از موضوع سلامت روان دانشجویان در نظام آموزشی چشم‌پوشی کرد زیرا این مسائل به سایر دوره‌های زندگی تسری و تعمیم پیدا می‌کنند و سرمایه انسانی جامعه را در آینده با چالشی بزرگ مواجه خواهند ساخت.

درک این خطر و پیشگیری از آن از طریق طراحی و اجرای مداخلات ناظر بر سلامت روان همه گروه‌های هدف، در وهله نخست برعهده مسئولان نظام آموزش است. برای انجام این مأموریت مهم، یکی از چندین فعالیتی که دفتر مشاوره و سلامت سازمان امور دانشجویان در پیش گرفته است اجرای طرح همدلی یا احوال‌پرسی می‌باشد که به دانشگاه‌های سراسر کشور ابلاغ و پیگیری می‌شود.

اهداف اصلی:

همدلی و همراهی با دانشجویان در شرایط سخت و دشوار کنونی، ارتباط موثر میان دانشگاه و دانشجو، شناسایی و غربالگری روانشناختی، تحصیلی و آموزشی، اقتصادی و معیشتی، اجتماعی، آشنایی دانشجو با مراکز مشاوره دانشگاهی و خدمات ارائه شده به دانشجویان و فعالیت های مددکاری، شناسایی مشکلات و ارائه راهکارهای موثر در جهت رفع مشکلات دانشجویان با هدف افزایش حمایت اجتماعی و سرمایه روان شناختی دانشجویان از اهداف اصلی این طرح می باشد.

جامعه آماری:

تمامی دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه

سرفصل های اصلی مصاحبه با دانشجویان:

- وضعیت روانشناختی
- وضعیت ابتلای دانشجو (و یا خانواده) به بیماری کرونا
- وضعیت آموزشی
- میزان رضایت از آموزش های مجازی
- وضعیت خانوادگی، اقتصادی و ارتباطی
- نحوه ی ارائه حمایت ها و مداخلات روان شناختی در مراکز مشاوره و بهداشت دانشگاه ها

مشخصات طرح:

در این طرح قرار است کارشناسان مرکز مشاوره به دانشجویان جدیدالورود و دانشجویان شاغل به تحصیل با هدف احوالپرسی و تعامل با دانشجویان در دوره کرونا تماس تلفنی بگیرند و جویای احوال آنها باشند. در این تماس تلفنی در خصوص سرفصل های اصلی طرح بررسی لازم به عمل خواهد آمد.

برنامه ملزومات اجرایی همزمان با اجرای دوره آموزشی:

- اطلاع رسانی در سایت دانشگاه
- بارگذاری پوستر و بنر در سایت دانشگاه و مرکز مشاوره
- اطلاع رسانی از طریق کانون همیاران

ملزومات اجرایی پس از پایان دوره آموزشی (طبق جدول ذیل):

- ۱- تهیه و ارسال گزارش کامل برگزاری دوره شامل نام و مشخصات کارشناسان و مشاوران
- ۲- تعداد ساعت و تعداد نفرات تحت پوشش طرح
- ۳- گزارشی از وضعیت ابتلا به بیماری
- ۴- گزارشی از وضعیت تحصیلی و آموزشی دانشجو به تفکیک مقطع و جنس
- ۵- گزارشی از مشکلات روانشناختی
- ۶- مشکلات پیگیری شده و خدمات ارائه شده به دانشجویان

گزارش فعالیت های انجام شده مطابق طرح احوال پرسی دانشجویان در ایام کرونا

مقطع تحصیلی دانشجویان				جنسیت دانشجوی تحت پوشش		تعداد دانشجویان پاسخگو	تعداد تماس های گرفته شده	مقطع تحصیلی کارشناسان و مشاوران مصاحبه کننده		تعداد کارشناسان و مشاوران مصاحبه کننده	نام دانشگاه	ردیف
								کارشناسی ارشد	دکترا			
دکتر	ارشد	کارشناسی	کاردانی	مرد	زن							

میزان رضایت از دانشگاه			وضعیت ارتباطی خانواده			وضعیت اقتصادی خانواده			تعداد افراد خانواده در صورت ابتلا		وضعیت ابتلا در خانواده		وضعیت ابتلا دانشجو به بیماری	
											عدم ابتلا	ابتلا	عدم ابتلا	ابتلا
زیاد	متوسط	کم	عدم رابطه	زیاد	متوسط	کم	خوب	متوسط	ضعیف			عدم ابتلا	ابتلا	

وضعیت واکسیناسیون اعضای خانواده دانشجو				وضعیت واکسیناسیون دانشجوی			
عدم واکسیناسیون		واکسینه شده		عدم واکسیناسیون		واکسینه شده	
		دوز دوم	دوز اول			دوز دوم	دوز اول